

firmata, regit iste Comes Civitatem auxilio & consilio Zuliani quondam Rainaldi Osterii, qui Capitaneus erat cujusdam Communantiae noviter factae in Civitate. Cujus Zuliani tunc maximus vigor fuerat, & omnia ferè suo disponebantur arbitrio.

Isti autem Comiti successit Dominus Promus Encoardus in Potestatem.

Huic successit Dominus Rainerius Zeno de Venetiis, qui cum magno vigore praedictam rexit Civitatem, tenendo Castrum Sancti Bonifacii in sua virtute, & potestate, toto tempore suae Potestatis.

Huic quoque successit Matthaeus Justinianus, similiter de Venetiis. Sub isto Constantinus, filius quondam Aldelardini, fregit pacem, vulnerando quemdam de parte Monticulorum; & sic, rixâ commotâ, captus est Comes, & amici sui.

Item Dominus Eccelinus Potestas est constitutus. Positus est Comes, & amici sui in compedibus, & carceribus. Cum autem nimis severiter custodirentur, Dominus Eccelinus, pater praesentium Dominorum de Romano, quamvis seculo renuntiasset, tamen viscera pietatis contra captivos aperiens, ivit ad ipsos, & eisdem cibaria necessaria, quae penitus illis fuerant subtrahenda, dari fecit & concedi.

*De tractatu Lombardorum cum Eccelino
causa pacis.*

Modò venerunt iterum Lombardi, rogando Dominum Eccelinum, & partem suam, quod arbitrio ipsorum sibi, & amicis suis placeat componere, ipso Domino Eccelino dicente, quod Comes, & sua pars pacis foedera non servabunt, nisi Castrum Sancti Bonifacii auferant eidem Comiti. Unde Lombardi promiserunt Domino Eccelino, & Comuni Veronae, quod non dimitterent Comitem, & alios captivos liberos & absolutos, nisi primum dederit Castrum illud in virtute, & potestate Communis Veronae, & Potestatis futurae.

Statuerunt etiam, & jurare fecerunt septem Civitates, Brixiam, Mantuam, Veronam, Vicentiam, Paduam, Tarvisum, atque Ferrariam, quod bona fide, operam dabunt ad hoc, quod pax observetur firmiter: & si qua partium aliquarum istarum septem Civitatum, pro alia fuerit de Civitate expulsa, omnes aliae Civitates taneantur adjuvare partem expulsam in Civitate redire: & si Domini de Romano in hac societate intrare quoquo tempore voluerint, quod recipiantur. Quo taliter statuto, & firmato, Dominus Eccelinus captivos tradidit Lombardis, & passus est ibi poni Dominum Guidonem de Rode in Potestate, Lombardi autem miserunt Comitem Placentiae; & Dominus Eccelinus domum rediit, dimisso Domino Guidone Rectore, & Potestate.

Instat nunc Dominus Eccelinus, & pars sua, quod Lombardi dari faciant Castrum Sancti Bonifacii Potestati Veronae, secundum praecedentem promissionem. Quod cum de die in diem semper promittendo differrent, tandem Lombardi fecerunt colloquium apud Bononiam, ad quem, videntes illi Domini de Romano, quod colludebantur à Lombardis, placuit eisdem mittere Procuratores suos, ad rogandum Lombardos, quod attendant promissa sibi facta, & maxime, quod reciperentur in

A societatem septem praedictarum Civitatum. Fuerunt illorum Procuratores Dominus Bonifacius de Piro Tarvisinus Canonicus, & Ego. Qui facta petitione nostra, Ambasciatores Veronae, Mantuae, atque Ferrariae aperte contradicebant, eos non esse recipiendos. Detinuerunt nos ibi bene per mensem unum, dilando responsum suum. Unde, quasi ira vehementi commotus, dixi inter Lombardos, me plurimum admirari, quare non audiebant, & tantum differebant petitionem Dominorum de Romano, quoniam adhuc tanta erat ipsorum potentia per se, & amicos suos de Verona, quod omni die possent expellere partem Comitum de Civitate, si vellent, & dominari ipsam, sicut ante faciebant. Quod totum Gualvagnus de Turrisendis, cum his, qui erant ibi Ambasciatores illorum Dominorum, respondit, & confessus fuit verum esse, praesentibus Ambasciatoribus, qui contradicebant. Dixi etiam majora Lombardis, scilicet, quod si Domini de Romano volunt Domino Imperatori favere, per se solos tantam habent potentiam, quod per terras suas possunt conducere ipsum Imperatorem in Marchia, invitatis & contradicentibus Lombardis: nedum, quod in Verona tanta est potentia eorum, ut supra dixeram. Unde dicebam, quod non erant contemnendi, & taliter vilipendendi ab ipsis Lombardis, si rectè cupiunt facere negotia Lombardiae. Nec volebamus nos Procuratores amplius ibi expectare: & verè irati venire coepimus sine ipsorum Lombardorum licentia. Ipsi autem nobis retrovocatis, responderunt nobis, facturos quaecumque volebamus, & sic recepti fuimus pro ipsis in societate illarum Civitatum, quam societatem observare juravimus in animabus eorum, procuratorio nomine, sicut nos facturos nostra publica Instrumenta dicebant.

B Post hæc nostra fuit petitio, quod festinanter mitterent Ambasciatores Paduanis, quod sub debito juramenti, & sub banno Lombardorum, eisdem Dominis de Romano nullum damnum darent in terris, & possessionibus eorum; quoniam, ad instantiam Feltrini, & Bellunensis Episcoporum, Paduani promiserunt exercitum facturos contra Dominum Eccelinum apud Opitergium, quod Castrum possidebat idem Dominus Eccelinus pro suo, quamvis Episcopus memoratus diceret ad se pertinere. Impetravimus ab eis, quidquid volumus, & venimus cum Ambasciatoribus discretis, & sapientibus, ad nostram petitionem per hoc destinatis, quod, sicut habebant in mandatis, optimo modo expleverunt. De hoc, nescio de socio, sed de me scio, quod adhuc debeo remunerari.

C Instant nunc Lombardi, quod Comes juret societatem Lombardorum, qui & ipse juravit, & receptus est, atque liber, absolutus, atque dimissus, & habet Castrum suum de Sancto Bonifacio, & omnes possessiones suas, inconculso, & incio Domino Eccelino, & parte sua. Unde cum peterent Lombardi, & Potestas Veronae immoderatè instaret, ad hoc, quod & ipsi jurent societatem Lombardorum, Domini de Romano, videntes, se se, & partem suam proditos, & per Lombardos deceptos, totis viribus Lombardis contradicunt. Et cum Potestas nimis ad hoc instaret, & quasi violenter vellet ad jurandum partem Dominorum de Romano compellere, Dominus Eccelinus